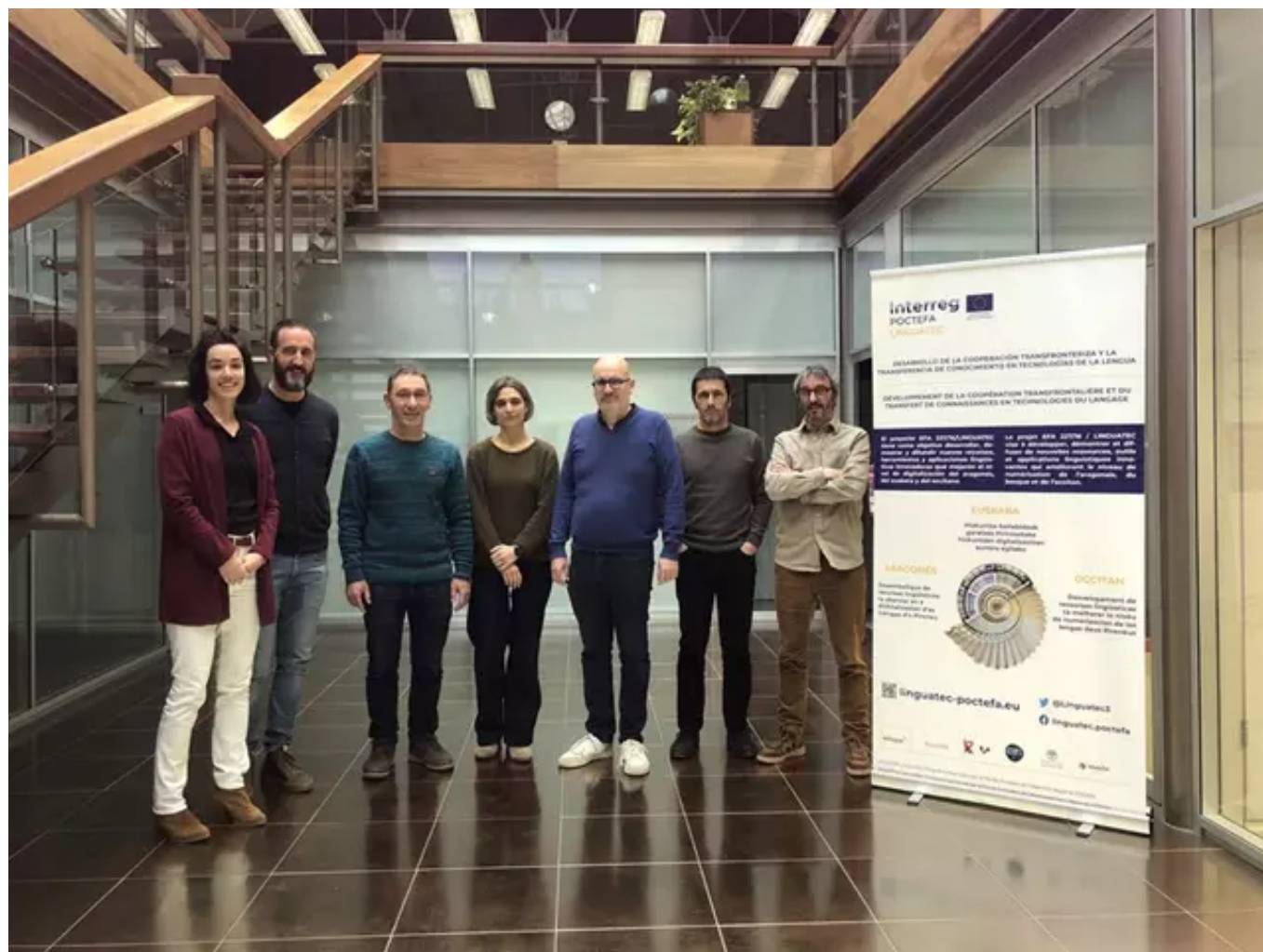

europapress / país vasco / euskera

Adimen artifizialaren bidez euskara digitalizatzen aurrera egiteko europar proiektu bat abiatu dute, Elhuyar buru dela

ELHUYAR

Europa Press País Vasco

Actualizado: lunes, 29 enero 2024 11:28

✉ Newsletter

@epeuskadi

BILBO, 29 (EUROPA PRESS)

Adimen artifizialaren bidez aragoiera, euskara, katalana eta okzitania digitalizatzen aurrera egiteko Linatec IA proiektua jarri du martxan Elhuyar buru duen partzuergo batek. Pirinioez eta mugaz gaindiko europar proiektuak oinarriak ezarri ditu Pirinioen bi aldeetako baliabide gutxiko hizkuntzei aplikatzeko moduko adimen artifizialeko ezagutza garatzeko.

Elhuyarretik jakinarazi dutenez, hizkuntza prozesamendua "tresna indartsua" da baliabide urriko hizkuntzak dituzten erkidegoentzat, hizkuntza biziberritzen eta haren erabilera eraginkortasunez sustatzen laguntzen baitu. "Hizkuntza horientzat berebiziko garrantzia du adimen artifizialaren olatura igotzeak, atzean ez garatzeko", gaineratu dute.

Edonola ere, hizkuntza naturalaren prozesamenduan lortutako kalitatea ez dago hizkuntza guztien eskura, eta lankidetzak "funtsezkoa" da hizkuntza baliabide eta tresna berriak garatzeko. Gainera, berrikuntzako ahalegina areagotu beharra dagoela iritzi Elhuyarrek, eta apustu egin hizkuntza naturalaren prozesamendurako adimenartifizialaren arloko ikerketa aplikatuaren alde.

Horrela, INTERREG POCTEFA2021-2027ren 1. deialdiaren bitartez Eskualde Garapenerako Europako Funtsaren finantzaketa jaso duen EFA 104/01-Linguatec IA Europako proiektuak bi helburu ditu: batetik, baliabide gutxi dituzten hizkuntzei aplikatzeko moduko hizkuntza eredu sortzaile berriei buruzko adimen artifizialeko ezagutza garatzea eta, bestetik, eredu horiek erabiltzea aragoiera, katalana, euskara eta okzitaniera digitalizatzen aurrera egiteko eta mugaz gaindiko azpiegitura linguistikoko adimendun bat eraikitzeke, zeinak erraztuko baitu hizkuntza desberdinetako hiztunen arteko komunikazioa eta informazioa ele anitzetan eskuratzea.

Orai adimen artifizialeko zentroaren bidez Elhuyar buru duen mugaz gaindiko proiektuaren partzuergoaren kideak dira Lo Congr s Permanent de la Lengua Occitana, EHUko HiTZ zentroa, Okzitaniako Tolosako Jean Jaures Unibertsitatea, Perpiny ko Unibertsitatea, Baionako IKER-CNRS, Aragoiko Gobernua eta Lleidako Unibertsitatea.

LAN OINARRIAK

Partzuergoak bere lan oinarriak ezarri zituen Usurbilen (Gipuzkoan) urtarrilaren 15ean egindako lehen bileran. Partzuergoa "Pirinioetako sei hizkuntzen inguruan komunitate zientifiko bat osatzen duten goi mailako zenbait erakundeek osatzen dute, zeinak hizkuntza horiek berreskuratu eta biziberritzeko helburua baitute", adierazi du Linguatec proiektuaren koordinatzaile Josu Aztiriak.

Gaineratu duenez, proiektuak "mugaz gaindiko lurraldeko gizartea eta kultura egituratzen laguntzen du, tokiko kulturaren funtsezko elementu bat indartuz: hizkuntzak".

lido horretan, proiektuan parte hartzen duten erakundeek jada lanean dihardute hizkuntzaren prozesamendurekin lotutako zenbait eremutan, hala nola konputazioko eta hizkuntza baliabide mugatuko egoeretara egokitutako arkitektura neuronalak eta algoritmo berriak garatzen.

Halaber, Aztiriak adierazi duenez, "euskararen, katalanaren, okzitanieraren eta aragoieraren eta haien dialektoen transkripzioko, itzulpen automatiko neuronaleko eta ahots sintesiko sistemak hobetu nahi ditugu, frantsesarekin eta espainierarekin konbina daitezela, bai eta automatikoki azpigitulatzeko etabikoitzeko hizkuntza plataforma eleaniztun bat garatu ere". "Aurreikusi dugu online plataforma edo gordailu bat sortzea Pirinioetako hizkuntzetarako garatzen ditugun baliabide, teknologia eta aplikazio guztiekin", gaineratu du.

Proiektu hau osatzen duten erakundeek uste dute beren lana oso lagungarria izango dela "bai hizkuntzen eta haiek digitalizatzearen arloan lan egiten duen ikertzaile eta profesional komunitatearentzat, bai erakunde publiko eta pribatuentzat, beren zerbitzuak hobetu eta zenbait

hizkuntzatan eskuragarri jarri ahal izango baitituzte"- Halaber, harro agertu dira "herritarrei ingurune eleaniztun batean errazago komunikatzen laguntzeko baliabide eta tresna baliagarriak eskaintzeaz".

Linguatec IA proiektuak Linguatec proiektuaren lekukoa jaso du. Proiektu horrek POCTEFA funtsen finantzaketa jaso zuen, eta jada amaitua da; horretan, hiru urteko ibilbidearen ondoren eta garapen maila handia lortuta, erakunde bazkideek urrats estrategikoa eman eta adimen artifizialeko bikaintasun sare bat finkatu zuten mugaz gaindiko hizkuntza azpiegiturabat eraikitzeko.